

Forfatter: Brandes, Georg

Titel: Udrag fra Hovedstrømninger. Den romantiske skole i Tyskland (1873)

Citation: Brandes, Georg: "Samlede Skrifter", i Brandes, Georg: *Samlede Skrifter*, 1899-1910, s. 391. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-brandes04-shoot-idm139992357304656/facsimile.pdf> (tilgået 25. april 2024)

Anvendt udgave: Samlede Skrifter

og saa længe har bragt Læseverdenen dertil. Med hans Begejstring for en Fortid, der var højst forskellig fra det Billede, han giver af den:

Der var en Tid, da vort gamle Land
var fuldt af taarnede, røde Paladser

med hans romantiske Kærlighed til denne Uvidenhedens og Trældommens Tid, hænger hans Had til altfor mange frisindede Bestræbelser i Datiden sammen. I hans Biografi hedder det: «Det var en Paastand, som han i sine senere Aar med komisk Alvorlighed forfægtede, at alle liberale Agitatorer af Betydenhed var Jøder.» Og et andet Sted siges der: «Han var overhovedet tilbøjelig til at betragte de Liberales Stræben som et Udtryk af lavere Naturligkyndelser, saasom af Herskesyge eller Egennytte, hildet i det Materielles Tjeneste, og derfor fjendtlig mod sand Poesi, Kunst og andre af Livets højere Interesser. Man ser dette f. Eks. af den Forbindelse, han, som før omtalt, vilde finde mellem Liberalismen og Judaismen, mod hvilken sidste han ingenlunde var gunstig stemt.» Der ligger, synes mig, en god Klump Indskrænkethed i disse Ord. Føjer man nu hertil hans daarlige Afhandling om Udødeligheden, hans *Kunstneren mellem Oprørerne*, hans Ytringer om Kvindens Frigørelse, at for en Kvinde det at skrive er det Samme som at trumfe dygtigt i Bordet eller med en rask mandhaftig Spytten beskrive Buer i Luften, at Fru de Staël og George Sand er aandelige Vanskabninger, at det er uskønt, «ja vederstyggeligt» for en Kvinde at skrive Digte — saa har man Billedet af en i visse Maader mindre fordomsfri Romantiker end de tyske, og man kan ikke undre sig over, at ogsaa for ham den evindelige Higen bliver Poesiens Udgangspunkt.

Hans Student gaar igen i Hostrups Studenter. Ogsaa de flakker om:

Den evige Higen, som aldrig faar Fred,
det er Fodrejsens dybeste Hemmelighed.

Pudsigt sygelige Former antog denne hele Livet gennemtrængende Længsel i mindre sunde romantiske Sjæle. Den bekendte tyske Æstetiker Frants Horn har skrevet en Selvbiografi, i hvilken han fortæller, at allerede i hans tredje eller fjerde Aar